

Perhaps it is the giving of the גט

דילמא נתינת גט הוא –

OVERVIEW

The גמרא concludes that when the תורה writes ונתן בידה by a גט, it does not mean that he must give her something of value, but rather that he merely must give her the גט (even if it is פרוטה פרוטה). (פחות משהו פרוטה). תוספות discusses whether the term נתינה means giving something of value.

וכן שלף איש נעלו ונתן לרעהו¹ (רות ד') לא בעינן שוה פרוטה אף על גב דכתיב ונתן –
And similarly regarding the פסוק of פסוק – שלף איש נעלו ונתן לרעהו – a person would remove his shoe and give it to his friend; there is no requirement that the item with which we perform חליפין קנין should be worth a פרוטה even though the פסוק writes ונתן (supporting our גמרא that even if it says ונתן there is no requirement for a פרוטה) –
וכן גבי תרומה חטה אחת פוטר את הכרי אף על גב דכתיב (דברים יח) תתן לו –
And similarly regarding תרומה, the rule is that one kernel of wheat (which is set aside for תרומה) exempts the entire heap of grain even though concerning תרומה it is written תתן לו nevertheless there is no requirement of a פרוטה; one חטה is sufficient –
ובמתנות דם חטאת⁴ ובמתנות בהונות⁵ אין בו שיעור –
And there is no set amount by the placing of the חטאת blood on the מזבח or by the placing (of blood and oil) on the thumbs even though the term נתינה is mentioned there –

תוספות anticipates a difficulty:

והא דאמר אבא שאול בפרק כל שעה (פסחים דף לב, ב) דזר שאכל תרומה –
And that which ruled in פרק כל שעה that a non-כהן who ate תרומה –
לא מיחייב בפחות משהו פרוטה –
Is not liable to pay the extra חומש if it is less than a פרוטה –
משום דכתיב (ויקרא כב) ונתן לכהן וגומר ואין נתינה בפחות משהו פרוטה –
Because it is written (concerning a תרומה זר שאכל תרומה), 'and he shall give to the כהן', and there is no giving if it is less than a פרוטה; this seemingly contradicts what

¹ We derive קנין חליפין from this פסוק.

² פסוק ז'.

³ See [ד"ה ראשית there רש"י] (referring to תרומה) ראשית דנגד תירשך ויצהרך וגו' תתן לו: where it reads: פסוק ד' 'Thinking it over' # 1.

⁴ ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנת מזבח העולה reads פסוק (regarding a חטאת) ויקרא ד, ל.

⁵ ומיתר השמן וגו' it reads: פסוק יז. And in יד וגו' בהן ידו וגו' בהן רגלו וגו' reads: ויקרא (מצורע) יד, יד. יתן הכהן וגו' ועל בהן ידו וגו' ועל בהן רגלו וגו'.

⁶ [ד"ה כי there רש"י] (referring to תרומה) ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמשיתו עליו ונתן לכהן את הקדש reads פסוק יד.

– שוה פרוטה (and גמרא) are saying that ונתן does not require a

responds that תרומה payment is unique -

היינו משום דתשלומי תרומה ילפינן מתשלומי מעילה⁷ –

That is because we derive the laws of תרומה payment from the laws of מעילה payment -

דַּתְרוּיִיָּהּ תִּשְׁלֹמִי קֹדֶשׁ מִיִּקְרוּ וּגְמִרִי בַחַט חַט מֵהֶדְדִי⁸ –

For both of them are קדש payments and are derived from each other through the גזירה שוה of חטא חטא –

תוספות anticipates an additional difficulty:

ולמאן⁹ דבעי בכריתות (דף ו,ב) ואשר יתן ממנו על זר¹⁰ שתהא נתינה בכזית –

And according to the one in מסכת כריתות, regarding the prohibition of אשר יתן (שמן המשחה), who requires that ממנו על זר (concerning rubbing someone with the המשחה), the placing of the שמן המשחה must be a כזית in order to have transgressed the prohibition; indicating that the term נתונה (here יתן) requires a כזית, in contrast to what תוספות here maintains –

תוספות responds:

היינו משום דסיכה היא ואפקה בלשון נתינה לאפוקי ממשמעות דסיכה קאתי –

That it because placing שמן on someone is commonly referred to as **סיכה** (anointing), so since the פסוק **utilized the expression of נתינה** (which is inappropriate for smearing oil), we must conclude that the פסוק **came to change it from the meaning of סיכה** -

דמשמע כל שהוא וצריך נתינה חשובה –

Which (סיכה) would indicate even a כל שהוא, but rather that it requires a significant giving which is a כזית -

כמו ונתן לכהן את הקדש (ויקרא כב) דהוי בכזית לרבנן דאבא שאול¹¹ –

⁷ By ויקרא ה,טז the תורה writes וְגַ' יִשְׁלַם וְגַ' (ויקרא ה,טז); indicating that it is a monetary payment, therefore it must be a פרוטה. See יד דוד. However by תרומה it merely states בְּנִינָה (תשלומין) [and there is a requirement that he should return food which will become תרומה] nonetheless, because of the גז"ש חטא חטא ממעילה, even תשלומי תרומה are required only if it is a פרוטה.

⁸ Regarding תרומה it is written in לב יח, (קרח) that חטא ולא תשא עליו חטא, and regarding מעילה it states in ה, טז ויקרא ה, טז that ואת אשר חטא מן הקדש ישלם ואת חמשתו יוסף עליו. We derive laws of תרומה from מעילה and vice versa.

⁹ This is the view of ר' יהודה (as opposed to the view of ר"מ who maintains that he is חייב even if it was a כל שהוא).

¹⁰ על בשר אדם לא יסך וגו'. ואשר יתן ממנו על זר ונכרת מעמיו reads: regarding the שמן המשחה (תשא) ל, לב – לג

¹¹ See זר שאכל תרומה by חיוב חומש (אבא שאול) רבנן (who argue with פסחים where לב,ב) for less than a כזית since the (ויקרא [אמור] כ"ד) states את הקדש פסוק (וכי,ד) כזית is not less than a כזית. We are therefore forced to say that ונתן in that פסוק means at least a כזית (even though generally can mean a כ"ש). The פסוק by writing יאכל teaches us that this נתינה must be a דבר חשוב (a כזית); similarly by ונתן since the תורה changes and writes נתינה that teaches us that it must be a נתינה חשובה בכזית.

ונתן לכהן את הקדש אבא שאול who argue with רבנן Just like according to the must be a כזית; here too by שמן הסך it also must be a כזית -

וכן לא יתן עליה לבונה¹² דבפרק כל המנחות (דף ס, א) מצריך כזית -

And similarly concerning the prohibition of לא יתן עליה לבונה he should not place frankincense on a מנחת חוטא - the גמרא in פרק כל המנחות requires that he place a לבונה כזית in order to transgress the איסור of לא יתן עליה לבונה -

היינו משום דשני מלשון שימה דאתחיל בה לא ישים עליה שמן -

That is for the same reason; since the פסוק changed for the expression שימה with which the פסוק began לא ישים עליה שמן and concluded with יתן therefore the change allows us to require a כזית of לבונה -

לא יתן of איסור is required to transgress the כזית לבונה why an alternate explanation offers תוספות עליה לבונה:

או משום דומיא דהקטרת לבונה בחוץ דהויא נמי הקטרת איסור דהוי בכזית:¹³

Or because this is similar to burning לבונה outside the ביהמ"ק, which is also a prohibited הקטרה, which requires a כזית, therefore the לא יתן עליה לבונה on a מנחת חוטא also requires a כזית.

SUMMARY

Generally when the תורה writes נתינה there is no requirement for a specific amount (like by דמים ובהונות, גט, חליפין, תרומה, מתן דמים ובהונות). There are exceptions such as תרומה לזר, which requires a כזית, but they have special לימודים.

THINKING IT OVER

1. הטה אחת פוטרת does not require a specific amount since נתינה proves that תוספות. ¹⁴ Seemingly however the rule of הטה even though the תורה writes תתן לו את הכרי, while the תורה discusses the giving of the תרומה to the כהן, which is seemingly separate and distinct from תרומה. How does the תוס' prove that נתינה does not require a שיעור from תרומה?¹⁵

2. Why does תוספות offer a second answer regarding לא יתן עליה לבונה?¹⁶

¹² The פסוק in ויקרא ה,יא reads (קרבן עולה ויורד of a מנחת חוטא) regarding ויקרא ה,יא. היא.

¹³ There is a general rule that אין הקטרה פחותה מכזית. See [and זבחים קטב, ב]. תוס' מנחות כו, ב ד"ה יש.

¹⁴ See footnote # 3.

¹⁵ See ברכות אברהם [בענין הפרשה ונתינה בתרומה] and בל"י אות תעג.

¹⁶ דאולי יש לחלק בין שינוי באותו המין (לא יסך - אשר יתן) ובין שינוי בב' מינים (ישים שמן - יתן לבונה).